

Muistisairaahan ihmisen edunvalvonta yhteistyönä -projekti 2013–2016 Rovaniemen projektiryhmän kokous

Aika keskiviikko 12.2.2014 klo 13.00–16.00

Paikka Sairaalakadun terveysasema, neuvotteluhuone 1. krs. (Sairaalakatu 1)

Läsnä Kimmo Määttä, geriatri, muistipoliklinikka, puheenjohtaja
Marjo Kaihua, lähihoitaja, päiväpalvelu, kotihoito
Irma Kallatsa, muistikoordinaattori, muistipoliklinikka
Riikka Koch, lakimies, Pohjolan Osuuspankki
Janne Lehistö, ylitarkastaja, Lapin maistraatti
Arja Mustamo, ylilääkäri, terveyskeskussairaala (klo 13–14.40)
Leena Rusanen, SAS-hoitaja, kotihoito
Airi Räisänen, muistihoitaja, muistipoliklinikka
Olli-Pekka Seppänen, yleinen edunvalvoja, oikeusaputoimisto, yleinen edunvalvonta
Tuula Storhammar, kuntoutusohjaaja, LKS, neurologian poliklinikka
Erkki Tiilikainen, johtava yleinen edunvalvoja, oikeusaputoimisto, yleinen edunvalvonta
Annika Väihkönen, muistiasiantuntija, Lapin muistiyhdistys ry
Henna Nikumaa, projektipäällikkö, Suomen muistiasiantuntijat ry
Elina Koponen, projektikoordinaattori, Suomen muistiasiantuntijat ry, sihteeri

Poissa Merja Antikainen, sosiaalityöntekijä, LKS, neurologian poliklinikka
Jukka Hakola, verkostokoordinaattori, Rovaniemen kaupunki
Anne Jantunen, kotipalveluohjaaja, omaishoidontuki, kotihoito
Maarit Ojala, omainen
Leila Rantakokko, terveydenhoitaja, lähiesimies, kotihoito
Sirpa Rapo, sosiaalityöntekijä, sosiaalipalvelukeskus, vammaispalvelut
Anitta Ylitörmänen, terveydenhoitaja, Ounas-Saaren tiimi, kotihoito
Anneli Ylitalo, palveluesimies, kotihoito

1 Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Kimmo Määttä avasi kokouksen. Asialista hyväksyttiin.

2 Projektiryhmän kokoonpanon toteaminen ja esittäytymiskierros

Projektiryhmän jäsenet esittäytyivät.

3 Projektiryhmän järjestäytyminen ja tehtävän toteaminen

Esitys: Projektiryhmä seuraa ja arvioi projektin etenemistä, osallistuu paikalliseen kehittämistyöhön ja koordinoi sitä yhdessä projektityöntekijöiden kanssa sekä levittää projektin tuottamaa tietoa, tuloksia ja tuotoksia omille verkostoilleen. Projektiryhmä kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa tai tarvittaessa. Projektiryhmää voidaan tarvittaessa täydentää. Puheenjohtajana toimii Kimmo Määttä ja sihteerinä Elina Koponen.

Projektiryhmän kokoonpano sekä kokousten asialistat ja puheenjohtajan tarkastamat muistiot laitetaan projektin nettisivuille (www.muistiasiantuntijat.fi/edunvalvontahanke).
Päätös: Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

4 Projektin esittely

Kimmo Määttä kertoi, että Rovaniemi on lähtenyt mukaan projektiin jo lähes kaksi vuotta sitten, kun Suomen muistiasiantuntijoiden toiminnanjohtaja Maisa Toljamo oli yhteydessä verkostokoordinaattori Jukka Hakolaan ja muistipoliklinikan työntekijöihin. Tässä vaiheessa Suomen muistiasiantuntijoissa oltiin tekemässä projektisuunnitelmaa ja rahoitushakemusta RAY:lle. Projektin käynnistyttyä elokuussa 2013 tavattiin ja keskusteltiin projektista ja kuntakumppanuudesta tarkemmin ja tehtiin yhteistyösopimus.

Henna Nikumaa esitteli projektin pää- ja osatavoitteet. Päätaavoitteena on, että muistisairaahan ihmisen edunvalvonta vahvistuu, kehittyä ennakoivaan ja itsemääräämisoikeuden kunnioittamisen suuntaan sekä yhteistyö edunvalvonnan toimijatahojen kesken lisääntyy. Nikumaa esitteli kuvion muodossa sitä miten projektissa on hahmotettu muistisairaahan ihmisen etujen valvonnan kokonaisuutta. Hän kertoi projektin toteutuksen aikataulusta ja tavoiteltavista tuloksista ja tuotoksista. Päätuloksena luodaan muistisairaahan ihmisen edunvalvontaan varhaisen avoimen yhteistyön malli (VAY) soveltaen THL:n mallia. Osana VAY:ta tuotetaan työkaluja, materiaaleja ja oppaita eri kohderyhmille. Projektissa on mukana kaksi kuntakumppania (Rovaniemi ja Sipoo) ja yhteistyöverkostoja.

5 Aloituspuheenvuorot muistipoliklinikalta ja maistraatista

Irma Kallatsa kertoi muistipotilaan hoitoketjusta ja muistikoordinaattoritoiminnasta Rovaniemellä. Muistikoordinaattorin työ kohdentuu diagnoosin jälkeiseen seurantaan, tukeen ja ohjaukseen ja päättyy tavallisimmin siihen kun asiakas siirtyy kotihoidon palveluiden piiriin. Kallatsa mainitsi siitä miten edunvalvonta- ja edunvalvontavaltuutusasiat tulevat esiin muistikoordinaattorin työssä ja muistipoliklinikalla. Hän totesi, että projektilta kaivataan työkaluja, esimerkiksi esitteitä joiden avulla voisi kertoa asiakkaille edunvalvonnasta.

Janne Lehistö kertoi siitä miten maistraatti on mukana muistisairaahan ihmisen elämässä. Maistraatti on mukana siinä vaiheessa, kun ollaan miettimässä edunvalvojan määräämistä tai edunvalvontavaltuutuksen vahvistamista ja maistraatilla on myös ohjaava ja neuvova rooli. Lehistö mainitsi, että kuka tahansa voi tehdä maistraatille ilmoituksen edunvalvonnan tarpeesta olevasta henkilöstä tai henkilö voi myös hakea itse itselleen edunvalvojaa, jos kykenee ymmärtämään asian merkityksen. Hän kertoi maistraatin tekemästä selvitystyöstä ja edunvalvojan määräämisestä joko maistraatin tai käräjäoikeuden toimesta. Hän kertoi, että aikaisemmin tehtiin ehkä hyvinkin herkästi ilmoituksia, mutta nykyään rutiinimaisia, ns. turhia ilmoituksia ei tule oikeastaan ollenkaan. Joitakin vuosia sitten ilmoituksista meni hylkyy n. 40 %, nykyään n. 25 %. Edunvalvontavaltuutuksen hän mainitsi olevan vielä suhteellisen uusi instrumentti, ja kertoi puutteista vahvistettaviksi tulevissa edunvalvontavaltuutusasiakirjoissa. Näihin asioihin palattiin tarkemmin keskustelussa nykykäytäntöjen ja solmukohtien raportista.

6 Projektin tilannekatsaus

– ajankohtaiset kuulumiset

Henna Nikumaa kertoi, että syksy 2013 oli projektissa käynnistämävaihetta. Projektin keskeiset toimenpiteet olivat tiedottaminen projektin käynnistymisestä, tarkennetun työsuunnitelman laatiminen, yhteistyökumppaneiden ja -verkostoiden kontaktointi ja kokoontumiset sekä kuntakumppanuusneuvottelut. Sipoo on lähtenyt projektiin toiseksi kuntakumppaniksi, ja yhteistyösopimus Sipoon kanssa allekirjoitettiin tammikuussa. Ajankohtaisia asioita tällä hetkellä ovat loppuunmyyty Muistisairaahan ihmisen oikeusseminaari 13.2. Pohjanhovissa sekä muistisairaahan etujen valvontaa ja projektia esittelevä juttu Uusi Rovaniemi lehdessä.

– nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen raportti ja keskustelu

Projektityöntekijät alustivat kokoamansa raportin nimeltä Muistisairaahan ihmisen etujen valvonnan kokonaisuus Rovaniemellä – nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen raportti. Raporttiluonnos oli toimitettu projektiryhmän jäsenille etukäteen esityslistan liitteenä. Henna Nikumaa kertoi nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen tarpeesta ja tavoitteesta sekä tiedonkeruun vaiheista ja teemoista. Elina Koponen esitteli raportin sisältöä kustakin teemasta nostettujen hyvien nykykäytäntöjen ja solmukohtien kautta.

Projektiryhmä keskusteli raportin sisällöistä vilkkaasti. Projektityöntekijät kokosivat muistion liitteeksi listanomaisesti keskustelusta nousseita näkökohtia, jotka täydentävät raportin sisältöä (ks. Liite 1).

Sovittiin, että tämän keskustelun pohjalta tehdään raportin yhteenvetotaulukkoon hyvistä nykykäytännöistä ja solmukohdista joitakin korjauksia ja tarkennuksia. Sen jälkeen taulukko on kaikille avoin, ja se voidaan laittaa projektin nettisivuille (www.muistiasiantuntijat.fi/edunvalvontahanke).

7 Sopiminen etenemisestä

Keskusteltiin yhteisesti siitä miten solmukohtien ja nykykäytäntöjen kartoituksesta olisi hyvä edetä. Ehdotettiin muun muassa sitä, että pureudutaan tarkemmin eniten keskustelua herättäneisiin aihealueisiin, esimerkkinä edunvalvontavaltuus.

Sovittiin, että projektityöntekijät tekevät seuraavan kokoukseen raportin ja tämän kokouksen keskustelun pohjalta ehdotusta keskeisistä solmukohdista ja toimenpiteistä niihin tarttumiseksi. Sovittiin myös, että projektiryhmän jäsenet keskustelevat omilla yksiköissään raportin annista, solmukohdista ja hyvistä nykykäytännöistä, ja tuovat terveiset näistä keskusteluista seuraavaan kokoukseen.

8 Muut asiat

Ei muita asioita.

Muistisairaahan ihmisen
EDUNVALVONTA
YHTEISTYÖNÄ
Kehittämiprojekti 2013–2016

9 Seuraavan kokouksen ajankohdan sopiminen

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi tiistaina 20.5. klo 13–16 Sairaalakadun terveysasemalla, 1. kerroksen kokoushuoneessa.

10 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.00.

LIITTEET

Liite 1. Projektiryhmän keskustelua nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen raportista

Liite 2. Kokouksen diat

Liite 3. Muistisairaahan ihmisen etujen valvonnan kokonaisuus Rovaniemellä. Nykykäytäntöjen ja solmukohtien kartoituksen raportti.

PROJEKTIRYHMÄN KESKUSTELUA NYKYKÄYTÄNTÖJEN JA SOLMUKOHTIEN KARTOITUKSEN RAPORTISTA 12.2.2014

HOITOTAHTO

- Toteutuuko hoitotahto käytännössä? Saako hoitohenkilökunta tiedon hoitotahdon olemassa olosta?
- Hoitotahtokortit eivät ole tuttuja, eikä niitä kehoiteta täyttämään
- Tieto hoitotahdosta ei välttämättä siirry yksiköiden välillä
- Hoitotahdon tekemiseen tulisi kannustaa

EDUNVALVONTAVALTUUTUS

- Edunvalvontavaltuutukseen voi kirjata yksityiskohtaisia toiveita mutta mahdollista myös perusmalli
- Tärkeää että edunvalvontavaltuutusta laativalle kerrotaan mistä valtuutuksessa on tarkalleen kyse
- Esteellisyyksymykset lahjan antamisessa haastavia
- Kannustusta edunvalvontavaltuutuksen tekemiseen ei tulisi tehdä mollaamalla edunvalvontaa, joka on hyvä keino kun se kohdentuu oikein
- Hyvä käytäntö on että pyydetään lääkärinlausunto (ei tarvitse olla laaja) sairastuneen oikeudellisesta toimintakyvystä valtuutuksen liitteeksi
- Pankkitunnukset ovat henkilökohtaiset

EDUNVALVONNAN TARVE

- Edunvalvonnan tarpeen selvittely on mennyt Rovaniemellä eteenpäin
- Edunvalvonnan tarpeen arviointia vaikeuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstön suuri vaihtuvuus

EDUNVALVONNAN HAKEMINEN

- Edunvalvonnan hakeminen ja edunvalvonnan tarpeesta ilmoittaminen menevät usein sekaisin
- Vain henkilö itse voi hakea edunvalvontaa, muut tekevät ilmoituksia
- Kun henkilö hakee itse, niin liitteeksi lääkärinlausunto → maistraatti tekee päätöksen
- Kun tehdään ilmoitus, kaikille ei ole selkeää toimitetaanko lääkärinlausunto vasta maistraatin pyynnöstä vai voiko sen laittaa jo ilmoituksen liitteeksi

YLEINEN EDUNVALVONTA

- Media luo pelottavaa kuvaa edunvalvonnasta
- 95 % päämiehistä kokee edunvalvonnan toimivan hyvin